

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

68.

KUR YER LITEW S K I.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Августа — 1837 — Wilno. Wtorek. 24-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В и л ь н а.

22-е число сего Августа, день Священнаго Коронованія Ихъ Императорскихъ Величествъ торжественно празднуемъ былъ въ нашемъ городѣ.

Въ 9-ть часовъ утра Его Сіятельство Господи́нъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Белостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Николай Андреевичъ Долго-руковъ изволилъ находиться при разводѣ, по окончаніи котораго войска отправились къ церковному параду въ Церковь первокласснаго Святодухова Монастыря, гдѣ въ присутствіи Его Сіятельства, Гг. Генераловъ, Чиновниковъ и многочисленнаго стеченія Обывателей; совершена была Божественная Литургія Архимандритомъ *Платономъ* соборнѣ и воспито благодарственное молебствіе; при возглашеніи же многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому, произведено съ Виленскихъ укрѣпленій сто одинъ пушечный выстрѣлъ.

Въ тоже время вознесено было ко Всевышнему благодарственное молебствіе въ церквахъ всѣхъ другихъ исповѣданій.

Послѣ того Его Сіятельство Г. Генераль-Губернаторъ принималъ во дворцѣ поздравленія отъ Духовенства, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства.

Въ 8-мь часовъ вечера приглашены были Его Сіятельствомъ почетнѣйшія особы въ прелестно устроенный въ дворцовомъ саду театръ, въ которомъ Нѣмецкими актерами была представлена и прекрасно выполнена Опера *Норма*. — Изъ театра собраніе по освѣщеннымъ аллеямъ сада, перешло въ комнаты дворца, гдѣ открылись танцы, продолжавшіеся до 3 часовъ утра.

Блистательная иллюминація всего города, заключила торжество этого дня.

Санктпетербургъ, 17-го Августа.

Его Императорское Величество, по прибытіи, 2-го числа Августа, въ Динабургъ въ шестомъ часу вечера, въ тотъ же день изволилъ осматривать вновь выстроенный арсеналь, провіантскій магазинъ и иную часть крѣпостныхъ работъ.

3-го числа Августа, по утру, Государь Императоръ изволилъ дѣлать смотръ 2-й Пехотной дивизіи.

W I A D O M O Ś C I K R A J O W E.

W i l n o.

День 22 teraźniejszego Sierpnia, rocznica Świątych Koronacyi NAYJAŚNIEYSZYCH CESARSTWA Ich Mość, uroczystie był obchodzony w mieście naszym.

O godzinie 9-tej zrana, Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Jmć Nikołaj Andrzejewicz *Dolhorukow*, raczył znajdować się na paradzie zmiany straży, po której woyska udały się na paradę kościelną do cerkwi pierwszej klasy Monastéru Świętego Ducha, gdzie w obecności Jaśnie Oświeconego Xięcia Jego Mości P. Wojennego Gubernatora, PP. Jenerałów, Urzędników i licznego zgromadzenia Obywateli, odprawionabyła Msza Święta przez Archimandrytę *Platona* pentyfikalnie i śpiewane były dziękczynne modły, a podczas podniesienia głosów w modłach o mnogie lata NAYJAŚNIEYSZEMU CESARZOWI Jego Mości i całemu NAYJAŚNIEYSZEMU DOMOWI, wystrzelono z dział twierdzy sto jeden razy.

W tymże czasie zanoszone były do Naywyższego dziękczynne modły, w kościołach wszystkich innych wyznań.

Potém Jaśnie Oświecony Xiążę Jmć Jenerał Gubernator, przyjmował w Pałacu powinszowania Duchowieństwa, Urzędników Woyskowych i Cywilnych i Dworzanstwa.

O godzinie 8-ey wieczorem, zaproszone były przez Xięcia Pana Wojennego Gubernatora, znaczniejsze osoby na Teatr, bardzo pięknie urządzone w ogrodzie Pałacowym, na którym Aktorowie Niemieccy przedstawiali i przewybornie wykonali Operę *Norma*. — Z Teatru, Zgromadzenie przez oświecone aleje ogrodu, przeszło do pokojów Pałacu, gdzie rozpoczęte tańce, przeciągnęły się do godziny 3 ey z północy.

Świetna illuminacya całego miasta, zakończyła uroczystość dnia tego.

Sankt-Petersburg, dnia 17-go Sierpnia.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Jego Mość, dnia 2 Sierpnia, po przybyciu do Dyneburga o godzinie szóstej wieczorem, dnia tegoż raczył oglądać nowo wybudowany arsenał, prowiantski magazyn i część robot twierdowych.

Dnia 3-go Sierpnia, zrana, CESARZ Jego Mość raczył odbyć przegląd 2-giej dywizyi pieszey, z której

зи, коимъ былъ совершенно доволенъ, потомъ осматривалъ во всей подробности крепостныя работы и военный госпиталь.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были Начальникъ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Командиръ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Начальникъ 2-й Пѣхотной дивизіи, Смоленскій Витебскій и Могилевскій Генераль-Губернаторъ, Начальникъ 4-го Округа Корпуса Жандармовъ, Динабургскій Комендантъ, Витебскій Губернскій Предводитель Дворянства и Бригадные и Полковые Командиры войскъ, въ Динабургѣ расположенныхъ.

Послѣ обѣда, Его Величество изволилъ быть въ полковыхъ лазаретахъ, потомъ обзрѣвалъ расположеніе войскъ въ лагерѣ и пробовалъ солдатскую пищу.

4-го Августа по утру, Государь Императоръ, сдѣлавъ линійное ученье 2-й Пѣхотной дивизіи и Гренадерскому Саперному баталіону, въ двѣнадцать часовъ отправился въ дальнѣйшій путь къ Ковно, куда и прибылъ благополучно того жъ числа во второмъ часу по полуночи.

Его Величество, на другой день прибытія своего въ Ковно, изволилъ дѣлать смотръ войскамъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса въ восемь часовъ утра, и былъ онымъ совершенно доволенъ.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій и Гг. Генералы и Полковые Командиры 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Виленскій Военный Губернаторъ и всѣ Генералы, въ Ковно находящіеся; въ тотъ же день въ семь часовъ вечера, Государь Императоръ изволилъ обзрѣвать расположеніе войскъ въ лагерѣ.

6-го числа Августа, по случаю праздника Преображенія Господня, Его Величество присутствовалъ въ лагерѣ при церковномъ парадѣ, и по отслушаніи Божественной Литургіи изволилъ быть у развода Новоингерманландскаго полка.

Въ двѣнадцать часовъ, Государь Императоръ изволилъ осматривать въ Ковно военно-временный госпиталь, полковые лазареты и благородныхъ дѣвицъ пансіонъ, въ который Всемиловѣйше пожаловалъ 3,000 рублей, и той дѣвицѣ, которая имѣла счастье читать при Его Величествѣ по-Русски, серги, брилліантами украшенныя.

Къ обѣденному столу приглашены были: Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Гг. Генералы 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Виленскій Военный Губернаторъ и Генералы, въ Ковно находившіеся, какъ равно Полковой Командиръ и Штабъ-Офицеры Новоингерманландскаго Пѣхотнаго полка, по случаю полковаго ихъ праздника.

7-го Августа, Государь Императоръ изволилъ присутствовать на корпусномъ ученьи и былъ онымъ доволенъ.

Въ сей день приглашены были къ обѣденному столу Его Величества Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Гг. Генералы 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Виленскій Военный Губернаторъ, всѣ Генералы, въ Ковно находившіеся, какъ равно и Полковые Командиры.

8-го Августа, Его Величество присутствовалъ въ лагерѣ при церковномъ парадѣ, и по отслушаніи Божественной Литургіи, изволилъ быть у развода Староингерманландскаго Пѣхотнаго полка.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Гг. Генералы 1-го Пѣхотнаго Корпуса, Виленскій Военный Генераль-Губернаторъ и всѣ Генералы, въ Ковно находившіеся.

9-го Августа въ пять часовъ утра, въ присутствіи Государя Императора былъ маневръ войскамъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, по окончаніи котораго, въ двѣнадцать часовъ, Его Величество отправился въ путь въ Вильно.

Во все время пребыванія Его Величества въ Ковно, городъ былъ иллюминированъ.

На пути отъ г. Ковно къ Вильно, Государь Императоръ осматривалъ Пожайскій Монастырь, новообращенный изъ Римско-Католическаго въ Греко-Россійскій.

Въ Вильно, Его Величество изволилъ прибыть благополучно въ десять часовъ вечера, и былъ встрѣченъ всеми жителями города, сопровождавшими Его Величество отъ самой заставы съ радостными восклицаніями. Городъ былъ иллюминированъ. (С. II.)

Письмо изъ Смоленска.

Юля 14-го числа, въ девять часовъ вечера, радостный ура! звонъ колоколовъ, общее восхищеніе и толпы бѣгущаго народа возвестили благополучное прибытіе въ древній Смоленскъ Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича. Въ этотъ часъ, здѣшній огромный Успенскій Соборъ, на

зупеѣнне былъ задоволенъ, потомъ огладалъ во всѣхъ подробностяхъ работы тверды и шпіталь войскowy.

На обіадъ до стола Jego Cesarskiej Mości были wezwani Naczelnik Głównego Sztabu Działającej Armii, Dowódzca 1-go Korpusu piechoty, Naczelnik 2-ey dywizyi pieszej, Smoleński Witebski i Mohilewski Jenerał-Gubernator, Naczelnik 4-go Okręgu Korpusu Zandarmów, Dyneburgski Komendant, Witebski Gubernialny Marszałek Dworzanstwa i Brygadni i Półkowi Dowódcy wojsk, w Dyneburgu rozłożonych.

Po obiedzie, Najjaśniejszy Pan raczył być w łazaretach półkowych, potem oglądał rozłożenie wojsk w obozie i kosztował potraw żołnierzy.

D 4-go Sierpnia zrana, Cesarz Jego Mość, odbywszy liniowe ćwiczenie 2-ey dywizyi pieszej i Grenadyerskiego batalionu Saperów, o godzinie dwónastej udał się w dalszą drogę do Kowna, dokąd też przybył szczęśliwie dnia tegoż o godzinie drugiej z północy.

Cesarz Jego Mość, nazajutrz po przybyciu swoim do Kowna, raczył odbywać przegląd wojsk 1-go Korpusu piechoty o godzinie ósmey zrana, i był z niego zupełnie zadowolony.

Na obiad do stołu Jego Cesarskiej Mości zaproszeni byli Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski i PP. Jenerałowie i Półkowi Dowódcy 1-go Korpusu piechoty, Wileński Wojenny Gubernator i wszyscy Jenerałowie w Kownie znajdujący się; tegoż dnia o godzinie siódmej wieczorem, Cesarz Jego Mość raczył oglądać rozłożenie wojsk w obozie.

Dnia 6-go Sierpnia, z okoliczności święta Przemienienia Pańskiego, Jego Cesarska Mość był obecnym w obozie na parady kościelney, i po wystłuchaniu Mszy Świętej, raczył być przy zmianie straży Nowoingermanlandzkiego półku.

O godzinie dwónastej, Najjaśniejszy Pan raczył oglądać w Kownie wojskowo-czasowy szpital, łazarety półkowe i pensyon szlachetnych panien, dla którego Najjaśkawiey darował 3,000 rubli, a pannie, która miała szczęście czytać przed Jego Cesarską Mością po Rusku, kolczyki brylantami ozdobione.

Na obiad do stołu были zaproszeni: Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, PP. Jenerałowie 1-go Korpusu piechoty, Wileński Wojenny Gubernator i Jenerałowie, w Kownie znajdujący się, tudzież Dowódzca Półkowy i Sztab-Oficerowie Nowoingermanlandzkiego półku pieszego, z okoliczności półkowej ich uroczystości.

Dnia 7-go Sierpnia, Jego Cesarska Mość raczył być obecnym na ćwiczeniu Korpusu i był z niego zadowolonym.

W dniu tym zaproszeni были на обіадъ до стола Jego Cesarskiej Mości, Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, PP. Jenerałowie 1-go Korpusu piechoty, Wileński Wojenny Gubernator i wszyscy Jenerałowie, w Kownie znajdujący się, tudzież Dowódcy półków.

Dnia 8-go Sierpnia, Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość był obecnym w obozie na parady kościelney, i po wystłuchaniu Mszy Świętej, raczył być przy zmianie straży Staroingermanlandzkiego półku pieszego.

Na obiad do stołu Cesarza Jego Mości zaproszeni были Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, PP. Jenerałowie 1-go Korpusu piechoty, Wileński Wojenny Gubernator i wszyscy Jenerałowie, w Kownie znajdujący się.

Dnia 9-go Sierpnia o godzinie piątej zrana, w obecności Cesarza Jego Mości odbyły się manewry wojsk 1-go Korpusu piechoty, po ukończeniu których, o godzinie dwónastej Najjaśniejszy Pan udał się w drogę do Wilna.

Przez cały czas bytności Najjaśniejszego Pana w Kownie, miasto było oświecone.

Na drodze z m. Kowna do Wilna, Cesarz Jego Mość oglądał klasztor Pożajski, nowo obrócony z Rzymsko-Katolickiego na Greko-Rossyyski.

Do Wilna Jego Cesarska Mość raczył przybyć szczęśliwie o godzinie dziesiątej wieczorem, i był spotkany przez wszystkich mieszkańców miasta, którzy przeprowadzali Jego Cesarską Mość od samej rogatki z okrzykami radości. Miasto było oświecone.

List ze Smoleńska.

Dnia 14-go Lipca, o godzinie dziewiątej wieczorem, radośne ура! odgłos dzwonów, powszechne uniesienie i tłumy biegnącego ludu, oznaymiły o szczęśliwym przybyciu do Smoleńska Jego Cesarskiej Wysokości Pana Następcy Cesarzewicza Jego Mości. W tej chwili, tutejszy ogromny Sobór Wniebowzięcia, na swoim

вратился на квартиру въ три часа, и къ обѣденному его столу имѣли счастье быть приглашены Смоленскій Преосвященный Тимофей, Гг. Генераль-Губернаторъ, Гражданскій Губернаторъ и Комендантъ, также находившіеся въ Смоленскѣ, Псковскій Гражданскій Губернаторъ, Тайный Совѣтникъ Пещуровъ, Бригадный Начальникъ Кантонистовъ, Генераль-Майоръ Вохинъ, Корпуса Жандармовъ Полковникъ Ребиндеръ и Смоленскій Губернскій Предводитель Аничковъ, съ Гг. Дворянами. Здѣшній прекрасный дворянскій домъ стоитъ предъ самымъ городскимъ садомъ, называемымъ Облоньемъ. Онъ совершенно открытъ, обнесенъ только перилами и надолбами, и содержится прекрасно. Въ этомъ саду непрерывно играли два оркестра духовой и роговой музыки, и стеченіе народа передъ домомъ было чрезвычайно многочисленно.

Послѣ обѣденнаго стола, Его Императорское Высочество изволилъ снова обозрѣвать здѣшній Успенскій Соборъ, одинъ изъ примѣчательнѣйшихъ въ Имперіи по своей обширности, и городскую стѣну, которую предки наши называли *дорогимъ ожерельемъ Россіи*. При этомъ случаѣ, Государь Наслѣдникъ изволилъ входить на крѣпостную башню, называемую *Веселухой*, и на другую, круглую, которая въ недавнемъ времени отстроена вмѣсто разрушенной. Ввечеру, въ половинѣ десятаго часа, Его Императорское Высочество, въ сопровожденіи своей свиты, изволилъ прибыть на балъ, данный дворянствомъ и у подѣзда былъ встрѣченъ здѣшнимъ начальствомъ и Гг. Губернскимъ и Уѣзднымъ Предводителями, а въ первой комнатѣ имѣли счастье принять его четыре дамы, избранныя хозяйками. Зала для бала могла быть и больше и лучше, но какъ Смоленское дворянство единодушно желало, чтобы домъ ихъ Собранія былъ осчастливленъ жительствомъ Его Императорскаго Высочества, то и лучшая зала въ городѣ, въ дворянскомъ домѣ находящаяся, не могла быть мѣстомъ для бала. За то Государь Наслѣдникъ былъ встрѣченъ у насъ новымъ прекраснымъ Польскимъ, сочиненнымъ для этого торжественнаго случая Смоленскимъ помѣщикомъ, М. И. Гляню, столь извѣстнымъ уже своею превосходною оперою *Жизнь за Царя*. Вотъ слова Польскаго:

Какой восторгъ! какая встрѣча!
Се Царскій Первенецъ грядесть,
Всего великаго предмечя,
Всего желаннаго предметъ!

Нашъ Царь, Родитель швой Державный,
Законовъ подавъ намъ скрижали,
И эпомъ подвигъ дослославный
Есть мудрости Его алтарь.

Хвала Царю! хвала Царицѣ!
Она — дѣшея Россіи Мать;
Она для нихъ — что лучъ денницы, —
Она земная благодать!

Да процвѣтаешь Ихъ Держава,
Какъ вѣчноюный райскій цвѣтъ,
И НИКОЛАЯ громка слава
Въ потомство позднее преидеть.

А ты нашъ гость! звѣзда златая,
Великаго прекрасный сынъ,
Россіянъ кротостью плѣняя,
Цвѣти нашъ юный исполни!

Бывъ АЛЕКСАНДРУ соименнымъ,
Да будешь также благъ, какъ Онъ;
И да вторымъ Благословеннымъ
Въ потомствѣ будешь нареченъ.

Домъ, избранный для бала, былъ прекрасно иллюминированъ, а передъ домомъ былъ устроенъ щитъ съ вензелевымъ изображеніемъ имени Высочайшаго Посѣтителя. Этотъ одноэтажный домъ, украшенный внутри прекрасными портретами Государя Императора, Императрицы и самаго Августѣйшаго Гостя, имѣлъ ту выгоду, что часть публики, не бывшая на балъ, могла съ улицы, въ большія стекла, видѣть всякое движеніе Государя Наслѣдника, и при каждомъ шагѣ его къ окну, бальный оркестръ заглушался восклицаніями съ улицы.

Съ бала Государь Наслѣдникъ изволилъ уѣхать въ половинѣ двѣнадцатаго часа.

На другое утро, 16-го Іюля, въ началѣ 10-го часа, Его Императорское Высочество изволилъ, для обозрѣнія мѣстъ, гдѣ въ 1812 году происходили военныя дѣйствія, отправиться въ г. Красной, знаменитый тогдашними событіями. Тамъ же самыя обозрѣнія сдѣланы были, какъ я слышалъ, и въ окрестностяхъ Валутиной Горы, близъ Смоленска, гдѣ Генераль-Майоръ Тучковъ 3-й одержалъ знаменитую побѣду. Изъ г. Краснаго Государь Наслѣдникъ возвратился въ седьмомъ часу. Городъ былъ иллюминированъ. Наконецъ, утромъ 17-го Іюля, должно было разстаться съ Августѣйшимъ Гостемъ. Въ половинѣ десята-

го Dworzański stoi przed samym ogrodem mieskim, nazywanym Oblonie. Zupełnie jest otwarty, otoczony tylko balustradą i pięknie się utrzymuje. W ogrodzie tym grały bezustannie dwie orkiestry dętej i rógowej muzyki, a napływ ludu przed domem był nadzwyczaj wielki.

Po obiedzie Jego Cesarska Wysokość raczył znowu oglądać tutejszy Sobor Wniebowzięcia, jeden ze znakomitszych w Cesarstwie dla swej obszerności, i wał miejski, który nasi przodkowie nazywali *drogą ozdobą Rosyi*. Przy tej okoliczności Cesarzewicz Następca raczył wchodzić na wieżę twierdzową, nazywaną *Wesiotuchą*, i na drugą okrągłą, która niedawno została odbudowaną na miejscu dawnej. Wieczorem o pół do dziesiątej, Jego Cesarska Wysokość, w towarzystwie swego orszaku raczył przybyć na bal, dany przez Dworzaństwo, gdzie przyjeżdżającego spotkali Zwiernicznicy miejscowi i PP. Gubernialny i Powiatowy Marszałkowie Dworzaństwa, a w pierwszej sali miały szczęście przyjąć Go cztery damy, na gospodynie wybrane. Sala na bal mogła być i większą i lepszą, ale że Dworzaństwo Smoleńskie jednomyślnie żądało, ażeby dom ich zebrania był uszczęśliwiony mieszkaniem Jego Wysokości, przeto i najwygodniejsza sala w mieście, w Dworzańskim domu znajdującą się, nie mogła być miejscem balu. Za to Cesarzewicz Następca był u nas spotkany nowym pięknym Polonezem, ułożonym na to uroczyste zdarzenie przez Smoleńskiego obywatela M. J. Glinkę, tak już znanego ze swej wybornej opery *Życie za Króla*. Oto jest śpiew Poloneza:

Jakie uniesienie! jakie spotkanie!
Oto idzie Pierworodny Syn Cesarza!
Poprzednik wszelkiej wielkości.
Przedmiot wszelkiego życzenia!

Nasz Monarcha, twój Rodzic potężny,
Dał nam praw tablicę,
A to Jego dzieło sławne
Jest Jego mądrości ołtarzem.

Chwała Monarsze! chwała Monarchini!
Ona — dzieci Rosyi Matką;
Ona tém dla nich — czém promień jutrzeński
Ona jest ziemskim błogosławieństwem!

Niechay kwitnie Ich Państwo,
Jak wiecznie-młody kwiat Rayski
I NIKOLAJA głośna sława
Niech w późną przeydzie potomność.

A ty nasz gościu! gwiazdo złota,
Wielkiego piękny synu,
Rossyan dobrocią uymując,
Kwitniy nasz młody olbrzymie!

Będąc ALEXANDROWI jednoimienny,
Bądź jak On równie dobrym,
O! gdybyś drugim Błogosławionym
Przez potomność był nazwany!

Dom, na bal obrany, pięknie był uilluminowany, a przed domem wystawiona była tarcza z cyfrą Najjaśniejszego Gościa. Ten dom jednopiętrowy, ozdobiony wewnątrz pięknymi portretami Cesarza Jego Mości, Cesarzowej Jej Mości i samego Najjaśniejszego Gościa, miał tę wygodę, że część publiczności, na balu nieznajdująca się, mogła z ulicy przez wielkie szkła, widzieć każde poruszenie Cesarzewicza Jego Mości, i za każdym Jego zbliżeniem się do okna, orkiestra balu głośnie była okrzykami z ulicy.

Z balu Cesarzewicz Jego Mość Następca raczył się oddalić o pół do dwónastej.

Nazajutrz, 16-go Lipca, około godziny dziesiątej, Jego Cesarska Wysokość, dla obejrzenia miejsc, na których w roku 1812 odbywały się wojenne działania, raczył wyjechać do m. Kraśnego, sławnego z owocnych wypadków. Takież obejrzenia odbyte były, jak słyszałem, i w okolicach Wałutiny Góry, blisko Smoleńska, gdzie Jenerał-Major Tuczok 3-ci odniósł znakomite zwycięstwo. — Z m. Kraśnego Następca Cesarzewicz powrócił o godzinie siódmej. Miasto było oświecone. Nakoniec zrana 17-go Lipca, musieliśmy rozstać się z Najjaśniejszym Gościem. O godzinie pół do dziesiątej podróżne pojazdy zaturlotały po bruku, a

го часа дорожные экипажи застучали по мостовой, а грусть пробѣжала по сердцу. При самых искренних восклицаніяхъ народа, Его Императорское Высочество изволилъ сѣсть въ коляску и отправился въ женскій Вознесенскій Монастырь, отстроенный, какъ говорить преданіе, по собственному чертежу Великаго Преобразователя Россіи. — Послѣ молебствія, Игумены Монастыря Олимпіада, имѣла счастье поднести Его Императорскому Высочеству Государю Наслѣднику образъ монастырскаго издѣлія. Многіе получили подарки отъ щедротъ Государя Наслѣдника; въ уѣздныхъ городахъ, по тракту слѣдованія Его Императорскаго Высочества, оказано пособіе бѣднымъ, а въ Смоленскѣ для нихъ же оставлено 5 т. рублей.

Толпы народа съ истиннымъ, можно сказать, примѣрнымъ, усердіемъ провожали Государя Наслѣдника до самаго выѣзда изъ города, и торжество наше заключилось тѣмъ, что въ тотъ же день, передъ вечерней, при сѣздѣ въ соборъ мѣстныхъ военныхъ и гражданскихъ начальниковъ, всего бывшаго въ Смоленскѣ дворянства, и дамъ, и дѣвицъ, и городскихъ жителей, Преосвященный Смоленскій и Дорогобужскій Тимосей, съ почетнымъ духовенствомъ отслужилъ благодарственный молебенъ за благополучной проѣздъ и дальнѣйшее путешествіе Его Императорскаго Высочества, истинно восхитившаго собою всѣхъ и каждого.

NB. Сейчасъ по нарочной эстафетѣ получено здѣсь извѣстіе, что Его Императорское Высочество, 17-го Іюля, въ два часа по полудни, изволилъ прибыть Рославльскаго уѣзда въ село Ворошилово, гдѣ имѣлъ обѣдненный столъ во вновь устроенномъ для Его проѣзда домѣ, хозяйка котораго, помѣщица Паншина, удостоилась получить въ подарокъ фермуаръ. Въ седьмомъ часу вечера, Государь Наслѣдникъ прибылъ въ г. Рославль, а въ девятомъ часу вечера, Рославльскаго же уѣзда на станцію Островню, гдѣ изволилъ имѣть ночлегъ въ домѣ помѣщика Г. Похвиснева, у котораго останавливался блаженной, вѣчно-достойной памяти Государя Императора АЛЕКСАНДРА I-й. По утру 18-го Іюля, Его Императорское Высочество, въ домовой церкви того же помѣщика отслушавъ Божественную Литургію, и сядя въ экипажъ при стеченіи помѣщиковъ и народа, благодарилъ Помощника Почтъ-Инспектора Г. Тарнавскаго за порядокъ, приказавъ Смоленскому Гражданскому Губернатору ему изъяснить благодарность за дороги и лошадей, присовокупивъ, что по всей Смоленской губерніи онъ проѣхалъ хорошо, а въ Рославльскомъ уѣздѣ отлично. (С. II.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 16-го Августа.

Герцогъ Немурскій возвратился въ субботу изъ Брептона въ Трепортъ и при высадкѣ встрѣченъ былъ Королевскою Фамиліею.

— Слышно, будто Министерство въ отношеніи распушенія Палаты Депутатовъ, въ слѣдствіе послѣднихъ извѣстій изъ Испаніи, опять сдѣлалось нерѣшимымъ. Между тѣмъ по сему дѣлу далеко уже зашли, такъ что при измѣненіи однажды принятой уже мѣры, представились бы большія, а можетъ быть и непреодолимыя, затрудненія.

— Въ Министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, занимаются теперь новымъ спискомъ наименованій и замѣщеній Префектовъ и Вице-Префектовъ.

— Министръ торговли возвращаясь изъ Англіи, третьяго дня прибылъ въ Лилль.

— Маршалъ Клозель оставилъ вчера Парижъ, и предпринялъ путь въ Южную Францію.

— *Journal de Paris* сообщаетъ: „Теперь занимаются торговымъ трактатомъ между Англіею и Австріею, и слышно что скоро онъ будетъ заключенъ. Правительство наше будетъ стараться, не сдѣлать ли взаимныя выгоды представляющіяся Англіи и Австріи какой либо прибыли для торговли и промышленности Франціи.“

— Капитанъ Дюрвилль, который на кораблѣ *Astrolabe* намѣренъ предпринять путешествіе для открытій въ Тихій Океанъ, получилъ отъ Гг. Александра Гумбольта, Адмирала Крузенштерна, Профессора Вагъ въ Филадельфіи, Сиръ Джона Ренни, и другихъ знатнѣйшихъ ученыхъ поощрительныя и разныя напоминательныя письма, касательно предполагаемаго имъ путешествія.

— Вчера какъ въ день Св. Наполеона, подножіе статуи на Вандомской площади, украшено было большимъ числомъ могильницъ.

— Большая часть здѣшнихъ журналовъ сегодня, какъ въ день Успѣнія Пр. Богородицы, не вышло.

— Здѣсь распространились сегодня весьма различныя слухи о происшествіяхъ въ Испаніи. Съ одной сторо-

smutek przeniknął wszystkich. Śród najszerzej rozprzeczonych okrzyków ludu, Jego Cesarska Wysokość raczył wsiąść do pojazdu i pojechał do żeńskiego monasteru Wniebowstąpienia, budowanego, jak niesie podanie, podług własnego abrysu Wielkiego Przeobrażiciela Rosyi. — Po złożeniu modłów, przełożona klasztoru Olimpia miała szczęście ofiarować Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewiczowi Następcy obraz roboty klasztornej. Wielu otrzymało podarunki ze szczodroliwości Wielkiego Xiążęcia; w miastach powiatowych, na trakcie podróży Jego Cesarskiej Wysokości, wyświadczone pomoce ubogim, a w Smoleńsku zostawiono dla nich 5 t. rubli.

Tłumy ludu z prawdziwą, można powiedzieć, z wzorową gorliwością przeprowadzały Cesarzewicza Jego Mości do samego wyjazdu z miasta, i nasza uroczystość tém była zakończoną, że w tymże dniu, przed nie- szporem, przy zjeździe do Soboru miejscowych wojskowych i cywilnych urzędników, całego znajdujacego się w Smoleńsku Dworzanstwa i Dam, oraz panien i mieszkanców miasta, Najprzewielebniejszy Smoleński i Dorohobużski Biskup Tymoteusz ze znakomitszym Duchowienstwem odprawił dziękczynne modły za szczęśliwy przyjazd i dalszą podróż Jego Cesarskiej Wysokości, który prawdziwie zachwycił sobą wszystkich i każdego.

NB. Tylko co przez umyślną sztafetę otrzymano wiadomość, że Jego Cesarska Wysokość, d. 17 Lipca, o godzinie drugiej z południa, raczył przybyć do wsi Woroszyłowa powiatu Rosławskiego, gdzie miał obiad, w nowo wybudowanym na Jego przejazd domu, którego właścicielka, obywatelka Panszyna, udarowaną została fermoarem. O godzinie siódmej Cesarzewicz Jego Mość przybył dom. Rosławla, a o godzinie dziewiętej wieczorem przybył do stacyi Ostrowni, także powiatu Rosławskiego, gdzie raczył mieć nocleg w domu obywatela Pochwiśniewa, u którego zatrzymywał się błogosławionej pamięci ALEXANDER I-szy. Zrana dnia 18 Lipca, Jego Cesarska Wysokość, po wysłuchaniu Mszy Świętej w domowej kaplicy tegoż obywatela, siadając do pojazdu śród napływu obywateli i ludu, dziękował Pomocnikowi Inspektora poczt P. Tarnawskiemu za porządek, kazawszy mu oświadczyć wdzięczność przez Smoleńskiego Cywilnego Gubernatora za drogę i konie, dodając, że przez całą Gubernią Smoleńską przejechał dobrze, a szczególniey przez powiat Rosławski. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 16 Sierpnia.

Xiążę Nemours powrócił w sobotę z Brighton do Treport, i przy wysiadaniu przyjęty był przez rodzinę Królewską.

— Słychać, że Ministerjum względem rozwiązania Izby Deputowanych, skutkiem ostatnich wiadomości z Hiszpanii, znowu zaczęło się wahać. Tymczasem dość już daleko zaszli w tej rzeczy, tak, że zmiana raz przedsięwziętego śródka stawiałaby wielkie a może nawet i niepokonane trudności.

— W Ministerjum Spraw Wewnętrznych zajmują się teraz nową listą mianowań i zmian rozmaitych Prefektów.

— Minister Handlu powracając z Anglii przybył z wieczora do Lille.

— Marszałek Clauzel opuścił wczora Paryż i przedsięwziął podróż do Francyi południowej.

— W *Journal de Paris* czytamy: „Odbywają się teraz układy o traktat handlowy między Anglią i Austryą, i mają być blizkiemi zawarcia. Rząd nasz ma się starać, azali wzajemne korzyści, jakie się następcą przez to dla Anglii i Austryi, nie przyniosą jakiego zysku, handlowi i przemysłowi Francyi.“

— Kapitan Durville, który ma zamiar na okręcie *Astrolabe* przedsięwziąć podróż w celu odkryć po oceanie Spokojnym, otrzymał najpochlebniejsze zachęcenia względem tej podróży od PP. Alexandra Humboldta, Admirala Krusensterna, Professora Bach w Filadelfii, Sir John Rennie i innych znakomitych uczonych.

— Wczora, jako w dzień Sw. Napoleona, u stop kolumny na placu Vendôme, złożono wielką liczbę kwiatów nieśmiertelności.

— Większa część dzienników tutejszych, dzisiaj, jako w dzień Wniebowzięcia Najświętszey Panny, niewyszła.

— Rozszerzyły się tu dzisiaj najrozmaitsze pogłoski o wypadkach w Hiszpanii. Z jednej strony słychać, że

ны слышно, что обѣ Королевы дѣйствительно оставили Мадридъ и что *Герге* намѣревался овладѣть столицею. Съ другой стороны говорили, что когда *Эспартеро* удалился отъ Кантавіеи, чтобы посѣлится съ помощію къ столицѣ, произошло кровопролитное сраженіе между *Донъ-Карлосомъ* и *Ораа*, при чемъ первый разбитъ на голову. Вѣроятнѣе всего, что всѣ эти слухи выдуманы и распространены спекулянтами, ибо Правительство столь важныя происшествія получило бы по телеграфу, и вѣрно не скрыло бы ихъ предъ публикою.

17-го Августа.

Король и всѣ Королевская Фамилія, вчера по утру прибыли въ Парижъ и по полудни присутствовали при годичной раздачѣ наградъ въ Сорбоннѣ. Это первый примѣръ, что Король Франціи участвовалъ при пожалованіи премій ученикамъ здѣшнихъ гимназій. Молодые Герцоги *Омаль* и *Монпансье*, къ радости своихъ высокихъ родственниковъ, получили нѣсколько наградъ. Торжество тѣмъ отличалось, что Министръ Народнаго Просвѣщенія *Г. Сальванди*, къ большому удовольствію учениковъ, явился въ старинномъ костюмѣ Гросмейстера Университета.

— Министры имѣли сегодня продолжительное совѣщаніе у Президента Совѣта, и во всѣхъ посольскихъ домахъ замѣчали необыкновенное движеніе, также въ теченіи дня отправлены многіе курьеры въ разныя мѣста. Полагаютъ, что поводомъ къ такому движенію были Испанскія дѣла.

— *Гр. Кампузана*, коего внезапный отъѣздъ былъ поводомъ ко многимъ догадкамъ, вчера возвратился въ Парижъ.

— Вчера вечеромъ общій здѣсь распространился слухъ, что Карлисты вступили въ Мадридъ. *Журналъ Првній* говорить по сему случаю: „Полагаемъ что это извѣстіе на этотъ разъ неосновательно.“

— Правительство получило сегодня между прочими слѣдующую телеграфическую депешу: „*Байонна 15 Августа въ 6½ час. вечера.* Карлисты 11 ч. были на 3 часа отъ Мадрита. Защита города устроена и *Эспартеро*, призванный съ большою поспѣшностію, 12-го ч. съ 10,000 чел. прибылъ въ Гуадалаксару.“

— Изъ Тулона уведомятъ отъ 11 ч.: „Сегодня по утру прибыли нужныя депеши къ командиру пристани въ Левантъ. Онъ тотчасъ взяты на адмиральскій корабль *Юпитеръ*. Дивизія уже завтра утромъ отправляется въ море. Скорое отплытіе эскадры командуемой Адмираломъ *Галлоа*, главнѣйшее приписываютъ тому обстоятельству, что флотъ Египетскаго Вице-Короля вышелъ въ море, не уведомявъ о своемъ намѣреніи.“

18-го Августа.

Г-на Тьера обратно ожидаютъ сегодня въ Парижъ.

— Легитимистскій жур. *L'Europe*, вчера на почтѣ и въ редакціи задержанъ.

— *Г-ну Герину* Директору недавно учрежденнаго здѣсь ортопедическаго заведенія, здѣшней академіею признана большая хирургическая награда въ 10,000 фр. которая съ 1830 года, по недостаточнымъ разрѣшеніямъ не была до сихъ поръ выдана. Задача была такая: Исторія и разсужденіе о главнѣйшихъ безобразіяхъ костяной системы.

— Правительство получило сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: „*Бордо 16 Августа въ 6½ час. вечера.* Карлистская экспедиція, которая была только на 3 часа отъ Мадрита, отступила въ Фонда де ла Тринидадъ, гдѣ была 12-го числа. *Виго* подкрѣпленный одною бригадою, въ тотъ же день осаждалъ *Ласъ Норасъ* и прикрывалъ дорогу отъ Гуадарамы и *Эскуріаль*. 12-го ч. вечеромъ авангардъ *Эспартеры* вступилъ въ Мадридъ, гдѣ милиція была въ большомъ восторгѣ; она была готова вмѣстѣ выступить противу непріятеля; но прибытіе *Эспартеры* сдѣлало бесполезнымъ это національное движеніе. Непріятеля будутъ преслѣдовать до крайности. *Донъ-Карлосъ* былъ въ *Хивѣ* а *Ораа* подкрѣпленный дивизіею *Буеренса*, выступалъ противу него.“ — „*Байонна 16 Августа* (Мадридъ 12 ч.). Вчера вечеромъ вновь распространились опасенія въ слѣдствіе сраженія происшедшаго между Карлистскими форпостами и войсками Генерала *Виго* при Торреладонесъ (5 часовъ отъ Мадрита), но не случилось ничего непріятнаго. Непріятель кажется рѣшительно вытѣсненъ изъ мѣстъ занимаемыхъ имъ вчера. *Эспартеро* самъ лично сегодня утромъ прибылъ. Начальникъ войскъ его, того вечера былъ въ *Алкала де Генаресъ*. Мадридъ спокоенъ и національная гвардія много показываетъ ревности.“

19-го Августа.

Вчера Король въ замкѣ *Ст. Клу* давалъ большой обѣдъ для учениковъ гимназій наиболѣе отличившихся при раздачѣ наградъ. Кромѣ сего пригла-

обие Крoлoвe рeчeвыиcкe oпyсcицy Мaдpыт и *Guergué* мiацъ зaмiаp oпaнoвaцъ cтoлицe. Зъ дpугoй cтpоны мoвiонo, iзъ гдy *Espartero* oддaлiлъ cиe зпoдъ *Cantavieja*, длa пoспiеcнeнiя нa пoмoцъ cтoлицы, зaсцлa кpвaвa бiтвa мiеждy *Don Karlosem* a *Oraa*, въ ктoрeй пepвшy нa глoвy пoбитy зoстaлъ. Тo зa тeмъ вiцeеу пeвнa, жe вcыcткiе тe пoглoскi вымыслoнe и рoзшeрзoнe зoстaлy пpезъ cпeкyлaнтoвъ, Рзгдъ бoвиeмъ o тaкъ вaжнyхъ вьпaдкaхъ тeлeгpафичeскe oтpызмaлy вiдoмoсcи i зaпeвнa нeиукрывaлy iхъ пpедъ пyблицнoсcиa.

Дня 17.

Крoлъ i cацa рoдзiнa Крoлевcкa вeчoрa рaнo дo *Paryжа* пpыжыли i пoпoлуднiу были oбeчнi нaрoчнeмъ рoздaвaнiу нaгpoдъ въ *Sorbonne*. Jest o пepвшy пpыжкaдъ, жe Крoлъ *Francyi*, бытъ oбeчнyмъ пpы рoздaвaнiу пpемioвъ учнioмъ тyтeйшyхъ *Gimnazyow*. Млoдзi *Xia-жeга Aumal* i *Montpensier*, зъ укoнтeнтoвaнieмъ *Wyco-kich* swyхъ кpевнyхъ oтpызмaли кiлкa нaгpoдъ. Урoчыcтoсcъ тa, тeмъ сiе жeщe oднaчaлa, жe *Minister Oшвiеcнeнiя Народoвoгo P. Salvandy*, кy вiелкeй рaдoсcи згpомaдзoнeй млoдзi aзкoлнeу, укaзaлъ cиe въ cтapoдaвнyмъ oбиopзe *Wielkiego Mistrza Uniwersytetu*.

— Министpы мiели дзiсiа длугa кoнфeрeнцiа у *Prezydenta Rady*, i вe вcыcткiхъ *hotelach* *Posel-twa* пoстpзeгaнo нeзвъчaйнe пoрyшeнiе. Тaкoжъ въ пpецiагy днiа дзiсiейшeгo вьсцaнo гoнцoвъ въ рoзнe cтpоны. Рoзумiеяжъ, жe cпpawy *Hiszpańskie*, дацy пoвoдъ дo тyхъ пoрyшeнiй.

— *Hrabia Campuzano*, ктoрeгo нaглy oдъjздъ бытъ пoвoдeмъ дo тaкъ вiелу дoмьсцoвъ, вeчoрa пoвpоцiлъ дo *Paryжа*.

— Вeчoрa вiечoрeмъ рoзбiеглa сiе тy пoвcзeчнa пoглoсkа, жe *Karoliści* вeшлi дo *Мaдpытy*. *Dziennik Rozpraw* пoвiдa въ тyмъ вглeдзiе: „Рoзумiеу, жe вiдoмoсcъ тa нa тeнъ рaзъ жeстъ бeззaсaднa.“

— Рзгдъ oтpызмaлъ дзiсiа мiеждy iннeмi нaстeпyжaцa депeсцe тeлeгpафичeскa: „*Bayonna 15 Sierpnia o pól do 7-ey wieczorem.* *Karoliści* d. 11 byли nа тpы гoдзiны дpегi oдъ *Мaдpытy*. *Obrona miasta* бытa урзгдoнa i *Espartero* пoвoлaнy зъ нayвiгшeмъ пoспiечeмъ, d. 12 зъ 10,000 лyди пpыжылъ дo *Guadalaxara*.“

— *Donoszъ* зъ *Tulonu* пoдъ d. 11: „Дзiсiа рaнo пiлнe пpышцлy депeсцe дo дoвoдцy cтaнoвiсkа въ *Lewancie*. *Depesze* нaтyчмiаcтъ oднeсiоnе зoстaлy нa oкpётъ *Адмирaльскi Jupiter*. Дьвизьa жyтpо жyзъ вьхoдзi пoдъ жaглe. Спiежнe вьпцлнeнiе эскадpы дoвoдзoнeй пpезъ *Jenerała Gallois* пpыпцисyжъ iдeннe тeу oкoлицнoсcи, жe флoттa *Vice-Kрoлa Eгiптcкiгo* вьсцлa нa мoрe, нiе нaзвiадомишцy o cелу swey пoдpожцy.“

Дня 18.

P. Thiers дзiсiа зъ пoвpоцeмъ дo *Paryжа* жeстъ oцeкiвaнy.

— *Dziennik* лeгiтuмiстoвcкi *L'Europe*, вeчoрa нa пoчтe i въ Рeдaкцiи зaтpымaнyмъ зoстaлъ.

— *Panu Guerin*, дьрeктopoви нeдaвнo тy урзгдoнeгo зaклaдy oртoпeдьoчнoгo, пpызнaнa зoстaлa пpезъ тyтeйшa *Akademiа* вiелкa нaгpoдa чиpуpгичeскa, 10,000 фр., ктoрa бeдaцъ пpезнaчeнa oдъ рoкy 1830, длa пpac нeдoстaтeчнyхъ дoтaдъ нe мoглa бьдъ oддeлeнa. Зaдaнiе бьтo: *Historia* i тpактaтъ нayгтoвнeйшyхъ нeфoрeмнoсcи cьстeмaтy кoсцioвoгo.

— Рзгдъ oтpызмaлъ дзiсiа нaстeпyжaцe депeсцe тeлeгpафичeскe: „*Bordeaux 16 Sierpnia o pól do 7 wieczorem.* *Wyprawa Karolistowska*, ктoрa тьлкo нa тpы гoдзiны бьтa oддaлoнa oдъ *Мaдpытy*, cофнeглa сiе дo *Fonda de la Trinidad*, гдзiе сiе знayдoвaлa д. 12. *Vigo*, вzmocнiоnу iдeннa бpыгaдa, oблeгaлъ въ тьмъ днiу *Las Noras* i зaстaнiалъ дpогe *Guadarramskа* i *Eskurialskа*. Д. 12 вiечoрeмъ пpедънiа cтpажъ *Espartery* вeшлa дo *Мaдpытy*, гдзiе вiелкi пaнoвaлъ пoмiеждy мiлицiау eнтyзьaзмъ, ктoрa бьтa гoтoвa вьсцaпiцъ въ *massie* пpецiвкo нeпpыжaцiелa; лeчъ пpыжыцiе *Espartery* учьнiцo бeзпoжытeчнeмъ тo пoрyшeнiе нaрoдoвe. Нeпpыжaцiелъ cцiгaнy бeдзiе дo oстaтeчнoсcи. *Don Karlos* бьтъ въ *Chiva*, a *Oraa*, вzmocнiоnу дьвизьa *Buerensa* cздeлъ пpецiвкo нeиeмy.“ — *Bayonna, 16-go Sierpnia* (*Мaдpыт* d. 12). Вeчoрa вiечoрeмъ, знoвy рoзшeрзьцy сiе oбaвy, cкyткiе бiтвy, ктoрa зaсцлa мiеждy пpедънiа cтpажъ *Karolistowskа*, a вoьcкiемъ *Jenerała Vigo* пoдъ *Torreladones* (5 гoдзiн oдъ *Мaдpытy*), лeчъ нeспpawицy жaднeгo нeпpыжeмнeгo вьпaдкy. Нeпpыжaцiелъ здaжe сiе cтaнoвeцo вьпapтy зe cтaнoвiсkъ, ктoрe вeчoрa зaймoвaлъ. *Espartero* oсoбiсцe дзiсiа рaнo пpыжытъ. *Naczelnik woysk* jego мiацъ бьдъ тeгo вiечoрa въ *Alcala de Henares*. *Мaдpыт* жeстъ cпoкoуу, a гвaрдьa нaрoдoвa oкaзyжe вiелe гopлiвoсcи.“

Дня 19.

Вeчoрa въ зaмкy *St. Cloud* бьтъ вiелкi oбiадъ длa учьнioвъ *Gimnazьaлнyхъ*, ктoрцy сiе нayвiгшeу oднaчьцi пpы oстaтнiемъ рoздaвaнiу нaгpoдъ. Опрoцъ тeгo

шенъ былъ Министръ Народнаго Просвѣщенія и многіе члены совѣта по Министер. народнаго просвѣщенія.

— Въ *Journal de Paris* содержится: „Вчера въ многихъ политическихъ собраніяхъ утверждали, что послѣднія извѣстія изъ Испаніи перемѣнили виды Министерства, и что проектъ на счетъ распушенія Палаты, почти оставленъ. Если это извѣстіе вѣрно, то должно обратить на это вниманіе, какъ справедливо полагаемъ, чтобы избѣгнуть отъ непонятнаго легкомыслія, съ каковымъ правительствомъ за три мѣсяца объявлено мѣру, которая немогла быть неуничтоженною. Мы увѣрены, что перемѣна образа мыслей еще не послѣдняя, и что распушеніе еще нѣсколько разъ будетъ опредѣлено но пять оставлено, когда *Донъ Карлосъ* подойдетъ къ Испанской столицѣ или удалится отъ нее. Впрочемъ каждому должно отдать справедливость. Статья *Журнала Првній* о распушеніи не получена изъ Э, какъ насъ увѣряли и ненапечатана по повелѣнію Г-на *Монталисе*. Она вышла изъ подъ пера одного изъ обыкновенныхъ издателей сего Журнала, и даже непосредственно послѣ разговора съ Г. *Моле*, который это почелъ лучшимъ средствомъ, чтобы на своихъ отсутствующихъ сотоварищѣхъ безъ ихъ вѣдомства, возложить обязательство. Присовокупляють, что они неочень были этимъ довольны.“

— Въ *Gazete de France* содержится: „Войска *Донъ Карлоса* приблизились на два часа къ Мадриду и могутъ видѣть башни и дворецъ сего города. Смущеніе, разстройство и анархія господствуютъ въ Мадридѣ, тогда какъ побѣдительныя войска новаго *Генриха IV*, толпятся со всѣхъ сторонъ, для нанесенія смертельнаго удара революціи. Основаніе порядка и единства господствующаго въ монархической системѣ, имѣетъ цѣлю, побѣдить матеріальною силою, которая сдѣлалась единственною точкою опоры для присвоителей. Теперь полагаются еще на могущество великихъ армій, на союзы, на все, что называется человѣческими средствами. Видно, что въ общественномъ порядкѣ есть нѣчто сильнѣе и непобѣдимѣе, и что монархическое основаніе, правда и справедливость, лучшія пособія, чѣмъ богатство и войско. Какъ теперь разрушено много обманчиваго! И такъ день свѣта и возданія, день, въ который всѣ заблужденія исчезнутъ, всѣ права опять будутъ восстановлены, — этотъ день, кажется, наступилъ для Испаніи. *Карлъ V* близко къ цѣли своихъ стремленій, и имѣетъ посредствомъ коихъ онъ одержалъ столь страннымъ образомъ побѣду, даютъ намъ ручательство за пользу, которую онъ получитъ отъ сего триумфа. Честь *Карлу V*! честь геройской Испаніи! Честь всѣмъ тѣмъ, которые въ лицѣ угрожающей революціи, подкрѣпленной четвернымъ союзомъ, не теряли надежды о благополучіи отечества!“ (*A.P.S.Z.*)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ. Лондонъ, 15-го Августа.

Прошедшую Субботу въ день рожденія вдовствующей Королевы, Королева *Викторія* повелѣла вручить ей золотыя браслеты съ своимъ собственнымъ, весьма искусно отдѣланнымъ миниатюрнымъ изображеніемъ. Въ честь сего дня, садовое общество столицы, приготовило блистательную выставку цвѣтовъ и плодовъ. Герцогиня *Кентская* посѣщала вчера вдовствующую Королеву.

— *Sun* сообщаетъ: „Неизвѣсто еще, кто будетъ Австрійскимъ Посланникомъ въ Англію, для поздравленія Королевы съ восшествіемъ на престолъ. Кажется, что ожидаютъ о томъ формальнаго уведомленія отъ Британскаго двора, такъ же точно, какъ при вступленіи Императора *Фердинанда* на престолъ, собственно для сего нарядженъ былъ Посланникъ.“

— *Observer* жалуется, что непримиримая вражда между Г-номъ *Уркхартомъ* и Лордомъ *Понсомби*, отъ коихъ совокупнаго усерднаго дѣйствія столь много ожидали, сдѣлала необходимымъ наименованіе другаго Секретаря Посольства въ Константинополь на мѣсто перваго, въ лицѣ Г-на *Болверера*.

— Адмиралъ *Стопфордъ*, на 104 пушечномъ кораблѣ *Принцесса Шарлотта*, 10 числа прош. м. прибылъ въ Магонскій портъ для принятія команды Британской эскадры въ Средиземномъ морѣ. Адмиралъ *Ролей* намѣревался оттуда 11 ч. на 120 пушеч. кораблѣ *Каледонія*, отплыть на родину.

18-го Августа.

День рожденія Герцогини *Кентской* родившейся 17 Августа 1789, вчера при дворѣ и въ другихъ мѣстахъ торжественно былъ празднуемъ. Дворъ въ сей день снѣлъ трауръ. Королева дала обѣдъ и потомъ концертъ въ новомъ дворцѣ. Иностранные Посланники и дворянство записывали имена свои въ визитной книгѣ въ Букингамскомъ дворцѣ.

запрошзны бытъ Minister narodowego oświecenia i wielu członków Rady Ministerium oświecenia.

— Въ *Journal de Paris* czytamy: „Wczora w wielu zgromadzeniachъ politycznychъ utrzymywano, że ostatecznie wiadomości zъ Hiszpanii, zmienily zamiary Ministerium, i że projektъ rozwiązania Izby, takъ dobrze, jakъ zaniechany. Jeśli wiadomość ta jestъ prawdziwą, tedy potrzeba mieć wzglądъ, jakъ słusznie sądzimy, ażeby zabezpieczyć się przeciwko niepojętejъ lekkomyślności, zъ jaką Rządъ przedъ trzema miesiącami ogłosiłъ środekъ, który nie mógłъ być nieodwołalnymъ. Przeświadczeni jesteśmy, że ta zmiana sposobu myślenia nie będzie ostateczną, i że rozwiązanie razy kilka będzie jeszcze stanowione i znowu zaniechane, w miarę tego, jakъ się *Don-Karlos* zbliży lub oddali od stolicy Hiszpańskiej. Zresztą każdemu należy to zostawić, co mu przystoi. Artykułъ *Dziennika Rozpraw* o rozwiązaniu nie byłъ nadesłany zъ Eu, jakъ nasъ zapewniano, i nie na rozkazъ P. *Montalivet* wydrukowany. Wychodzi onъ zъ pod pióra jednego ze zwyczajnychъ redaktorów tego dziennika, i podobno bezpośrednio po rozmowie zъ Hrabią *Molé*, który rozumiałъ znaleźć wъ témъ przewyborny środekъ dla włożenia zobowiązań na swoichъ nieobecnychъ kolegówъ bezъ ichъ wiedzy. Dodają do tego, iż oni pokazali się nie bardzo zъ tego zadowolonymi.“

— W *Gazette de France* czytamy: „Woyska *Don-Karlosa* aż na 2 już godziny zbliżyły się pod Madryt i mogą widzieć wieże i pałace tego miasta. Zamieszanie, popłoch i anarchia panują wъ Madrycie, a tymczasemъ zwycięskie woyska nowego *Henryka IV*, posuwają się ze wszystkichъ stronъ dla zadania śmiertelnego ciosu rewolucyi. Zasada porządku i jedności, panujących wъ systemacie monarchicznymъ, ma na celu zwyciężenie przezъ siłę materialną, która się stała jedynymъ punktemъ podpory przywłaszczenia. Liczą jeszcze jednakъ na potęgę wielkichъ armii, na przymierze, na wszystko, co się nazywa ludzkimъ środkiemъ! Widać, że wъ towarzyskimъ porządku jestъ coś silniejszego i niezwycięższego, i że zasada monarchiczna, prawda i sprawiedliwość są dzielniejszymi pomocami, aniżeli skarby i liczne woyska. Jakъ wiele zniszczono dopiero złudzeń! Zbliża się przecię już dzień światła i sprawiedliwości, dzień, wъ którymъ wszystkie błędy znikną, gdzie wszystkie prawa znowu przywrócone będą! Dzień tenъ zda się nadszedłъ nawet dla Hiszpanii. *Karol V* jestъ blizkimъ celu swychъ dążeńъ, a środki, przezъ które takъ zadziwiającymъ sposobemъ odniosłъ zwycięstwo, są dla nasъ rękomią użytą, który uczyni onъ ze swojego tryumfu. Cześć *Karlowi V*! Cześć bohaterkiej Hiszpanii! Cześć wszystkimъ, którzy wъ obliczu grożącej rewolucyi, wspieranej przezъ traktatъ poczwórny, nie zwątpili o szczęściu oyczyzny.“ (*A.P.S.Z.*)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ. Лондън, дня 15-го Сіерпня.

Wъ przeszłą niedzielę, jako wъ dzień urodzinъ Królowej wdowy, Królowa *Wiktorya* kazała jejъ wręczyć złotą brasoletkę ze swymъ własnymъ wъ miniaturze portretemъ. Na честь tegożъ dnia, towarzysstwo ogrodowe stolicy przygotowało świetną wystawę zъ kwiatówъ i owoców. Xiężna *Kent* odwiedzała wczora Królową wdowę.

— *Sun* donosi: „Niewiadomo jeszcze, kto będzie mianowany posłannikiemъ Austryackimъ do Anglii, dla powinszowania Królowej *Wiktoryi* wstąpienia na tronъ. Zdaje się, iż pierwsi oczekiwać będą formalnego zaawidomienia odъ dworu Angielskiego, równie jakъ przy wstąpieniu terazniejszego Cesarza *Ferdynanda*, jedynie dla tego naznaczony byłъ Poseł.“

— *Observer* użala się, że niepojednane poróżnienie się pomiędzy P. *Urquhart* i Lordemъ *Ponsonby*, odъ których dzielnego współdziałania takъ wiele oczekiwano, uczyniło koniecznymъ mianowanie innego Sekretarza Poselstwa wъ Konstantynopolu na miejsce pierwszego wъ osobie P. *Bulwera*.

— Admirałъ *Stopford* na okręcie 104-ro działowymъ *Xiężniczka Karolina*, d. 10 z. m. przybyłъ do Portu *Mahon* i objąłъ dowództwo stanowiska Angielskiego na morzu Szródziemnémъ. Admirałъ *Rowley* miałъ zamiarъ d. 11 na okręcie 120 działowymъ *Caledonia* odpłynąć zъ tamtądъ do kraju.

Dnia 18.

Dzień urodzinъ Xiężny *Kent*, urodzoney 17 Sierpnia 1789, wczora u dworu i po innychъ miejscachъ uroczystie byłъ obchodzony. Dwórъ tego dnia zdjąłъ żałobę. Królowa dawała obiadъ i koncertъ wъ nowymъ pałacu. Posłowie zagraniczni i szlachta zapisywali swe imiona wъ księdze wizytowej wъ pałacu Buckingham.

— Король Виртембергскій удостоившій посещеніемъ въ Субботу Статсъ Секретаря Иностранныхъ Дѣлъ, прибылъ со свитою въ Бирмингемъ и по смотрѣ тамошнихъ мануфактурныхъ заведеній, отправился въ Ливерпуль.

— Нынѣшній Россійскій Уполномоченный Г. Киселевъ переехалъ изъ гостиницы Кроя въ Ашбурнамъ, гдѣ видно во всемъ болѣе умѣренности, потому, что Графъ *Поццо-ди-Борго* пробудетъ нѣсколько мѣсяцевъ при Савойскихъ водахъ.

— *Courrier* сообщилъ сегодня списокъ выборовъ по коему 342 реформистовъ и 310 торіевъ, и такъ большинство 32 голоса на сторонѣ Министровъ.

— Послѣ 22 лѣтъ почти непрерывнаго мира, въ теченіе каковаго времени, нѣсколько тысячъ пушекъ уничтожено и продано, находится еще теперь въ Королевскомъ арсеналѣ въ Вульвичѣ около 24,000 орудій и это только малая часть могущественныхъ способовъ Британскаго народа. Въ томъ числѣ есть 3,000 изъ металла и прочіе 21,000 изъ чугуна. Число это роздѣлено на 202 по разнымъ сортамъ и длинѣ. Кромѣ сего находится еще въ арсеналѣ около 3 милліоновъ пушечныхъ пуль и бомбъ.

Испанія.

Мадридъ, 12-го Августа.

Колонна командуемая Генер. Мендесъ Виго вчера вечеромъ приблизилась къ Пардо. Непріятельскіе форпосты коснулись почти Пардо а Карлист. войско стоитъ въ деревнѣ Ласъ Розасъ. Дивизія Генерала Виго была еще подкрѣплена отрядомъ стрѣлковъ конной національной гвардіи и въ тоже время послано *Эспартеръ* 30,000 пѣстровъ, и большое число рубашекъ, исподняго платья и башмаковъ. Въ два часа пополудни. Министерство собранное постоянно въ домѣ Военнаго Министерства, получило депеши, по которымъ, колонны *Зампера* и *Виго* осаждаютъ деревню Розасъ. Карлисты отступили на небольшую возвышенность, и все заставляетъ думать, что они скоро начнутъ удаляться. Въ три часа пополудни. По новѣйшимъ депешамъ, что неспроста узнать, будто *Эспартеро* приближается скорымъ маршемъ, призналъ за лучшее не ожидать его, но началъ отступать въ Буитраго. Неизвѣстно, обратится ли онъ въ Каталонію. — Въ 6 часу вечера. Главный Генералъ въ сопровожденіи многихъ Штабъ Офицеровъ, равно прибылъ и остановился въ домѣ Военнаго Министерства, гдѣ собраны Министры. Ему не было дозволено прибыть въ столицу, ибо опасались, что онъ намѣренъ опровергнуть Министерство. Однако каждый, кто его знаетъ, увѣренъ, что столь смѣлый проектъ несогласенъ съ его характеромъ. — Въ 7 часу вечера. Вся кавалерія Графа *Лухана* чрезъ Пуерта дель Соль вступила въ Мадридъ. Опытные люди увѣдомляютъ, что Карлисты предприняли путь въ Гуададрану.

— Министерство опредѣлило, перенести артиллерійскую школу изъ Алкала де Генаресъ въ столицу, потому, что въ семь корпусѣ появились признаки безпорядковъ и нѣсколько артиллеристовъ съ офицерскими лошадьми перешло къ Карлистамъ.

— Многіе знатнѣйшіе купцы собрались и представили въ распоряженіе правительства 900,000 реаловъ, безъ всякаго интереса.

— Въ слѣдствіе изданнаго правительствомъ воззванія, явились уже всѣ въ отставку или въ безсрочномъ отпуску находившіеся офицеры, а также 3,000 охотниковъ. Говорятъ, что Правительство хочетъ составить, такъ называемый, сватый баталіонъ.

(A.P.S.Z.)

Замѣчаніе о употребленіи на хлѣбъ нынѣшней ржи.

Осматривая сельскіе магазейны моего округа, состоящаго изъ 6 обширныхъ приходовъ, я имѣлъ случай видѣть нынѣшніе невыгодные, а въ нѣкоторыхъ мѣстахъ совершенно плохіе озимые урожаи, и, что еще хуже, найдя вездѣ по случаю медовой росы чрезвычайное множество во ржи чернаго зерна, называемаго систематически *Secale Cornutum*, спѣшу предостеречь почтенную публику, чтобы для избѣжанія вредныхъ послѣдствій могущихъ произойти отъ сего чернаго зерна, помѣщики строжайше приказали своимъ крестьянамъ, при очисткѣ на хлѣбъ нынѣшней ржи, тщательно отлучать оное; и это не трудно сдѣлать, потому что оно гораздо тяжелѣе обыкновеннаго ржаного зерна, отъ чего при простѣвѣ летитъ далѣе, и удобно отдѣляется. Объяснять дѣйствіе этого зерна, какъ дѣло не касающееся да публики, почтаю излишнимъ. — Но если кто пожелаетъ воспользоваться своимъ трудомъ, то можетъ собирать это зерно для продажи какъ аптекарскій матеріалъ.

Окружный Попечитель Магазиновъ Виленскаго Уѣзда *Богуславъ Запасникъ*.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 24 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.

— Король *Виртембергскій*, который въ субботу засвѣтилъ свѣмъ одвіженіемъ Секретаря Стану Spraw Zewnętrznych, прибылъ з орзакіемъ до Birmingham, и обѣрзавшы тамечные рѣкодзіеліе, выjechał w dalszą podróż do Liverpoolu.

— Теразніешы Пѣномочникъ Россійскій П. Киселевъ прzenieś się z hotelu Crawleya do Ashburnham, gdzie urzędzenia zrobiono na umiarkowaną stopę, gdyż Hrabia Pozzo-di-Borgo, kilka miesięcy zamysła bawić w wodach Sabaudzkich.

— *Courrier* udziela dzisiaj listę wyborów, na które jest 342 Reformistów i 310 Torysów, a zatem większość na stronie Ministrów 32 głosy.

— Po 22 latach nieprzerwanego prawie pokoju, w przeciągu jakowego czasu kilka tysięcy dział przetopiono i przedano, znajduje się jeszcze w Królewskim arsenale w Woolwich blisko 24,000 sztuk dział, a to jest małą tylko częścią potężnych zasileków narodu Brytanii Wielkiej. Z powyższej liczby, 3,000 jest z metalu, a reszta 21,000 z żelaza. Masa ta rozdzielona jest na 202 części podług rozmaitego gatunku i długości. Oprócz tego znajduje się w arsenale około 3 milionów kul działowych i bomb. (A.P.S.Z.)

Hiszpania.

Madryt, dnia 12 Sierpnia.

Kolumna, dowodzona przez *Mendez Vigo* wczora wieczoremъ zbliżyła się ku Pardo. Przednie czaty nieprzyjacielskie dotykały się prawie Pardo a wojsko Karolistowskie stoi we wsi Las Rosas. Dywizya Jenerała *Vigo* była jeszcze wzmocniona częścią strzelców konney gwardyi narodowej, a przytém posłano *Esparterze* 30,000 pѣstrów, wielką ilość koszul, maytek i trzewików. — O godz. 2 po południu. Ministerium, które ciągle zgromadzone jest w hotelu Ministra wojny, otrzymało depeze, donoszące, że kolumny *Sampera* i *Vigo* oblegają wieś Rosas. Karoliści cofnęli się na niewielkie wzgórza, i wszystko każe sądzić, iż wkrótce udadzą się do ucieczki. — O godz. 5-ciej po południu. Nowa depeza donosi, iż nieprzyjaciel dowiedziawszy się, że *Espartero* zbliża się z pośpiechem, uznał za dobre nieoczekiwać jego przybycia, lecz przedsięwziął odwrót ku Buitrago. Niewiadomo, azali wezmie kierunek ku Katalonii. — O godz. 6 wieczorem. Naczelný Jenerał również w towarzystwie kilku Sztab-Oficerów przybył i stanął w hotelu Ministra Wojny, gdzie są zgromadzeni Ministrowie. Nieotrzymał on dozwoleń przybycia do stolicy, gdyż iłkano się, iż ma zamiar obalić Ministerium. Lecz każdy, kto go zna, jest przeświadczony, że tak śmiały projekt nie jest zgodny z jego charakterem. — O godz. 7 wieczorem. Cała jazda Hrabiego *Luchana* weszła do Madrytu przez Puerta del Sol. Osoby, mające zwyczajnie dobre wiadomości, zapewniają, że Karoliści udali się drogą na Guadarama.

— Ministerium postanowiło przenieść szkołę artyleryjską z Alcala de Henares do stolicy, gdyż w tym Korpusie ukazały się oznaki niespokojności i niektórzy artyllerzyści z oficerskimi końmi przeszli do Karolistów.

— Wielu znakomitych kupców zgromadziło się i uchwaliło sumę 900,000 realów do rozporządzenia Rządu, bez żadney interessowności.

— Skutkiem wezwania Rządu stawili się już wszyscy uwolnieni ze służby lub znajdujący się na nieograniczonym urlopie Oficerowie, również 3,000 ochotników. Słychać, iż Rząd chce sformować tak nazwany święty batalion. (A.P.S.Z.)

Przestroga o użyciu na chleб tegorocznego żyta.

Przeglądając Magazyny Włościańskie mojego wdziału, składającego się z 6-ciu obszernych parafii, miałem żręczność przypatrzenia się tegorocznym pomierom, a w niektórych miejscach zupełnie chybnym w ozimieniu urodzajom, a co gorsza, znalazłszy we wszystkich położeniach gruntów nadzwyczajną obfitość w życie czarnego ziarna, technicznie zwanego Głównicą (*Secale Cornutum*), śpieszę z ostrzeżeniem szanownych spót-obywateli, ażeby ci, mając na celu własne dobro, dla uniknienia szkodliwych skutków, jakie wyniknąć mogą dla zdrowia z użycia tej głównicy w życie, najmocniej zalecili swoim włościanom, przy wianiu na chleб, żyto tegoroczne, starannie od niey odłączać, co się łatwo uskuteczni, gdyż ziarna jej, daleko będąc większe i cięższe od zwyczajnego ziarna, przy wianiu dalej padają i zmiatając często, łatwo się odłączają. Nie jest moją rzeczą wchodzić w szczegóły wpływu szkodliwego tego rodzaju ziarna, zwłaszcza, że to należy do obrębu wiadomości lekarskich, dodam tylko, iż ktoby chciał ciągnąć korzyści z tego produktu, może uzbierany pozbywać materyalistom i aptekarzom.

Wydziałowy Kurator Magazynów Powiatu Wileńskiego *Bogusław Zapasnik*.